

Inatsisartut Suleriaasianni § 33, imm. 3, nr. 1 naapertorlugu Nunat Avannarliit Killiit Killiit Siunnersuisoqatigiiffianni aallartitanut Siulittaasup aalajangiiffisassatut siunnersuut manna saqqummiuppaat:

Nunat Avannarliit Killiit Killiit Siunnersuisoqatigiiffiata kaammattuutit aalajangersagaanut nr. 2/2020-mut Inatsisartut tapersiinissaat pillugu Inatsisartut aalajangiiffisassatut siunnersuut:

Savalimmiuni, Kalaallit Nunaanni Islandimilu Naalakkersuisut issittumi suliassaqarfiit pillugit suleqatigiinnissamik Nunat Avannarliit Killiit Siunnersuisoqatigiiffiannit kaammattorneqarput – tassani Naalakkersuisut issittoq pillugu akisussaaffillit, ikinnerpaamik ukiumut ataasiarlutik naapittassallutik – tamatumani:

- Nunat Avannarliit Killiit Issittumi soqutigisaannik nukittorsaallutillu ataqtigiissaarisassasut
- Issittumi allanngoriartortoqarneranut atatillugu atlantikup avannaata isiginiarneqarnissaa sulissutigissagaat
- Issittumi allanngoriartornermut atatillugu nunani avannarlerni killerni imaani, pinngortitami, kiisalu inuit inuussutissarsiornerlu eqqarsaatigalugit piujuannartitsinermik tunngaveqarluni iluarsiissutissanik nassaarniarlutik sulissutiginnissasut
- Nunat Avannarliit Killiit Siunnersuisoqatigiiffiannut ataqtigiissaakkamik paasissutissiisarlutik – matumani aamma Nunat Avannarliit Siunnersuisoqatigiiffianni Issittumi suliassaqarfiit pillugit suleqatigiissitamut – Issittumi suliassaqarfiit kiisalu Issittoq pillugu Siunnersuisoqatigiit eqqarsaatigalugit nunat avannarliit killiit naalakkersuisusa kissaataannut tunngatillugu.

(Aallartitat siulittaasuat Pipaluk Lynge-Rasmussen)

Tunngavilersuut

Ullumikkut silaannaap allanngoriartornerata sikullu annikilliartornerata malitsigisaannik periarfissat nutaat pilernerini Issittoq tassaavoq sallersaalluni inissisimasoq. Periarfissanulli taakkununnga nutaanut peqatigitillugu pisinnaatitaaffiit pillugit akerleriittooqalerpoq, kiisalu patajaatsumik piujuannartitsinermillu tunngaveqartumik ingerlatsisoqarnissaa qulakkeerniarlugu nunat tamat akornanni ataqtigiissaarinerup pisariaqarnera ullormiit ullormut annertusiartorpoq.

Nunat pissaanilissuit USA Canadalu kiisalu Rusland Kinalu – soqutigisatik qulakkeerniarlugin suliniuteqarput. Taamatuttaaq nunat allat soqutigisaminnik sulissutiginnippus. Savalimmiut,

Kalaallit Nunaat aamma Island Atlantikup avannaani Issittumut isaaviupput, aamma nunat naalagaaffiillu avannarliit killiit ataatsimoorlutik Issittumi piissaanilissuupput.

Atlantikup avannaani Issittumut isaariaq

Issittumi allanngoriartornerit atlantikup avannaanut, nunarsuup immikkoortuanut avannarlermut killermut annertuumik sunniuteqarput. Assersuutinik taasaqassagaanni oqaatigineqarsinnaavoq, silaannaap allanngoriartornera aalisakkat sorliit siunissami imartatsinniissinnaanissaannut aalajangiisujumaarpoq, aalisariaatsinullu nutaanut naleqqussartariaqarnissaq pisinnaatitaaffinnillu nutaanik isumaqatigiinniuteqartarnissaq tamatumunnga piumasaqaataassaaq.

Aammattaaq atlantikup avannaani umiarsuarnik assartuussineq malunnaatilimmik annertuserujussuartussaavoq. Tamatumani ujaasisarnernik annaassiniaasarnernillu (SAR) nukittorsaanissaq ataqatigiissaarinissarlu piumasaqaataassaaq kiisalu avatangiisinut tunngatillugu piumasaqaatitaqassalluni, aammattaarli kiffartuussinikkut neqerooruteqarnissamut inuussutissarsiutinillu suliffinnillu nutaanik pilersitsinissamut periarfissiissaaq. Taamatuttaaq atlantikup avannaani Issittumilu assartuussinikkut perarfissat pitsaaneruleriartornerat ilutigalugu nunarsuup immikkoortuani tassani takornariaqarneq annertusiartussaaq. Tamannattaaq piumasaqaatinik nutaanik nassataqassaaq ataqatigiissaarinermillu piumasaqaateqassalluni.

Nunani Avannarlerni Killerni naalakkersuisutigut Issittoq pillugu suleqatigiinneq

Nunani Avannarlerni Killerni soqtigisat qulakkeerneqassappata nunarsuullu avannaata kitaa – Issittumi allannguutinut tunngatillugu – tusaaniarneqassappat sapingnisamillu pitsaanerpaamik isumagineqassappat tamakkuninnga ataqatigiissaarisqartariaqarpoq.

Tamanna assersuutigalugu naalakkersuisut Issittumi suliassaqarfinnut akisussaasut ukiumoortumik ataatsimeeqatigiittarnerisigut, pisariaqartitsinerlu naapertorlugu ataatsimiittarnertigut allatigut ingerlanneqarsinnaavoq.

Aammattaaq Nunat Avannarliit Killiit Siunnersuisoqatigiiffiat Issittoq Pillugu Siunnersuisoqatigiinni alaatsinaatsutut inissisimavoq. Nunani avannarlerni killerni naalakkersuisunit Nunat Avannarliit Killiit Siunnersuisoqatigiiffiannut tassanilu Issittumi suliassaqarfiit pillugit suleqatigiissitamut ataqatigiissaakkamik paassisutissiisarneq Nunat

Avannarliit Killiit Siunnersuisoqatigiiffiata atuuffiinut Issitorlu pillugu Siunnersuisoqatigiinnut aallartitaanut aamma nukittorsaataassaaq.

Nunat Avannarliit Killiit Siunnersuisoqatigiiffiata Issittoq pillugu Siunnersuisoqatigiinnut alaatsinaatsutut inissisimalernera siuarineruvoq, avannaataliuna kitaani nunat Issittumi soqutigisaat tusarneqarnissaallu nukittorsarniarlugit naalakkersuisutigut qaninnerusumik suleqatigiinnissaq ataqatigiissaarinissarlu pisariaqartoq.

Taamaammat Savalimmiuni, Kalaallit Nunaanni Islandimilu naalakkersuisut Issittumi suliassaqarfitt pillugit suleqatigiinnermik qaninnerusumik pilersitseqqullugit Nunat Avannarliit Killiit Siunnersuisoqatigiiffiannit kaammattorneqarput.